

Gebed en (bevrijdings)pastoraat

Geestelijke gebondenheid bij jongeren

We zijn gewend geraakt aan de heftige beelden van oorlog en religieus gemotiveerd geweld. Er is echter ook een strijd die niet direct zichtbaar is, maar wel veel slachtoffers maakt: de geestelijke strijd. Een strijd tussen God en de machten van het kwaad, onder aanvoering van satan, die woedt in de hemelse gewesten en op aarde. Deze dagelijkse strijd haalt niet de kranten en het journaal, maar is daarom niet minder actueel en bedreigend - ook in de leefwereld van jongeren. Hoe gaan we daarmee om in het pastoraat?

Jonge mensen die glaasje hebben gedraaid, geesten opriepen en jarenlang horrorfilms keken met alle gevolgen van dien.

Op allerlei manieren probeert satan het leven van de gelovigen te verzieken en het welzijn van de christelijke gemeente te verstoren. Hoe doet hij dat? De duivel zoekt ingangspoorten in ons leven. Dat kan op een directe manier, wanneer we ons op occult terrein begeven. Zo mocht Israël onder geen beding aan waarzeggerij of toverij doen, geen geesten van doden raadplegen (spiritisme) of toverspreuken uitspreken (Deut. 18: 9-14).

Deze handelingen zijn niet alleen verwerpelijk voor de Heere, maar kunnen ook leiden tot somberheid, woede-uitbarstingen, benauwdheid en duisternis (Jes. 8:19-22). Wie bijvoorbeeld geesten oproept, aan reiki

doet of wicca, gaat over een grens en opent een poort voor de macht van de boze.

Ik kan dit met vele voorbeelden uit het pastoraat bevestigen, waar soms jonge mensen glaasje hebben gedraaid, geesten opriepen en jarenlang horrorfilms keken met alle gevolgen van dien. Je begeven op occult terrein is niet zonder gevaar.

Ingangspoorten

Ook op een *indirecte* manier kunnen we met de boze te maken krijgen. In Efeze 4:26-27 vermaant Paulus de gelovigen om niet op iemand boos te blijven, omdat zij anders de duivel een plaats geven. Wie vasthoudt

aan zijn boosheid, geeft de duivel een plaats in zijn hart. Wie een conflict laat voortduren, geeft de duivel brandstof om het vuurtje van de zelfrechtvaardiging verder op te stoken, zodat verzoening steeds lastiger wordt. In Efeze 4 noemt Paulus trouwens nog vele andere zaken die de duivel een ingangspoort kunnen geven in ons leven: losbandigheid, onreinheid, hebzucht, leugen, vuile taal, bitterheid, laster, etc.

De duivel en zijn demonen hebben een toegangspoort nodig, een oogje om hun haak in te kunnen slaan. Ze zoeken zwakke plekken in ons leven, komen op ongelegen momenten. In de praktijk zie ik deze ingangspoort terug bij mensen die worstelen met porno- of gokverslaving, jongeren die in de ban zijn van gewelddadige computergames of luisteren naar occult getoonzette muziek. Soms uit de invloed van de boze zich ook in innerlijke weerstand tegen het geloof, de kerk, bidden en bijbellezen.

Duivel wil altijd meer

Is de duivel eenmaal door de open poort binnengekomen, dan probeert hij zijn invloed uit te breiden. Ik hanteer meestal de volgende drieslag: beïnvloeding – gebondenheid – bezetenheid.

Met **beïnvloeding** hebben we als gelovigen allemaal te maken. De duivel gaat rond als een brullende leeuw (1 Petr. 5:8) en vuurt zijn vurige pijlen op ons af (Ef. 6:16). Om een beeld van een middeleeuwse stad met poorten te gebruiken: hij omsingelt de stad en probeert binnen te komen.

De vijand kan in de stad komen en een deel veroveren via een bres in de muur (zwakke plek of zondige gewoonte) of doordat iemand de poort op een kier zet. Dan is er sprake van **gebondenheid**. Een deel van de stad (ons hart of hoofd) is niet vrij, maar gebonden door satan.

Wanneer de hele stad in handen komt van de boze, spreken we van **bezetenheid**. De inwoners hebben dan niets meer in te brengen. In de Bijbel is de bezetene van Gardara (Mark. 5:1-20) hier het meest duidelijke voorbeeld van.

Wie door het geloof de Heere Jezus Christus toebehoort, kan niet bezeten zijn. Het hart van de stad is immers in handen van de Heilige Geest. Dat kan satan niet ongedaan maken. Wel kan een christen op bepaalde terreinen van zijn leven *gebonden* zijn.

‘Bevrijdingspastoraat’

Wie mensen tegenkomt die worstelen met vormen van geestelijke gebondenheid, zal in het pastorale gesprek hiervoor aandacht moeten hebben. In veel gevallen zal er niet direct aanleiding zijn om een bepaalde gebondenheid te vermoeden. Een stukje bijbelse nuchterheid is op zijn plaats. Bepaalde

geestelijke problemen zijn te wijten aan ons zondige vlees (‘oude mens’) of aan beïnvloeding door de cultuur die ons omringt.

Wat in sommige kringen ‘bevrijdingspastoraat’ heet, is niets anders dan pastoraat met aandacht voor de gevolgen van de duistere werken van satan (occultisme). In principe kan iedere gelovige iemand helpen die hiermee te maken heeft. Om echter geen pastorale brokken te maken, is het goed als we in de kring van de gemeente een zekere deskundigheid op dit gebied opbouwen. Immers, de niet-christelijk cultuur schrijdt voort en steeds meer mensen staan open voor nieuwe vormen van heidendom. Wat staat ons bij gebondenheid te doen?

Jezus is overwinnaar

Voor alles is het belangrijk om jongeren te helpen door het geloof met Christus verbonden te zijn. Zij mogen weten dat satan een overwonnen vijand is! Bovenstaande kan de verkeerde indruk wekken dat we aan de werken van de boze veel aandacht moeten geven. Niets is minder waar. De Heere Jezus heeft aan het kruis de macht van satan gebroken (Kol. 2:14-15). Satan is een overwonnen vijand en de Heere Jezus is machtig om elk werk van de boze te verbreken. De naam van Jezus doet wonderen.

Wie voor of met iemand bidt, doet er goed aan om de overwinning van Jezus op satan te proclameren. Vervolgens zal degene die gebonden is geraakt, zijn zonde die een ingangspoort vormde voor de boze aan God moeten belijden. Deze belijdenis is van groot belang. Zo wordt immers de aanleiding tot de gebondenheid weggenomen.

Wanneer er sprake is van een langdurige verslaving of gebondenheid, is het verstandig om ook een traject van (persoonlijke of groeps)hulpverlening te starten. Wanneer gewoontes zijn ingesleten, is externe hulp vaak nodig om met ongezonde patronen te breken. Het is kostbaar om in dergelijke ontmoetingen te mogen weten (en soms ook ervaren) dat het bloed van Jezus reinigt van alle zonden (1 Joh. 1:7-2:1).

Onderdeel van de reiniging kan zijn dat men afstand doet van bepaalde voorwerpen (films, games, muziek). Wegsturen van demonen kan soms nodig zijn, maar in veel gevallen volstaat het belijden van zonden en het vullen van het hart met het Woord van God en de Heilige Geest. Het is de waarheid van God die ons vrijmaakt.

Het platform Machseh (zie machseh.nl) is opgericht om predikanten, ambtsdragers en kerkelijk werkers toe te rusten op het gebied van pastoraat zoals hierboven besproken.

Om over door te praten

- Hebben jullie in beeld in hoeverre jullie jongeren te maken hebben met vormen van geestelijke gebondenheid?
- Is er in jullie gemeente deskundigheid op dit gebied?
- Wat doe je als je hoort dat jongeren van jouw groep (catechese of jeugdwerk) zich hebben bezig gehouden met bijvoorbeeld glaasje draaien?

Wie mensen tegenkomt die worstelen met vormen van geestelijke gebondenheid, zal in het pastorale gesprek hiervoor aandacht moeten hebben.

Tekst
Dr. Gerrit Vreugdenhil
predikant Sint Janskerk Gouda